

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Daniely Zemanové a soudce Miloslava Výborného v právní věci žalobkyně: **Technická univerzita v Liberci**, se sídlem Studentská 1402/2, Liberec, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, proti rozhodnutím žalovaného ze dne 20. 1. 2014, čj. 1191/14/5000-24700-711175 a čj. 1193/14/5000-24700-711175, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 30. 4. 2015, čj. 59 Af 18/2014-123,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 30. 4. 2015, čj. 59 Af 18/2014-123, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 19. 1. 2011, čj. 13838/2010-46, poskytlo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy žalobkyni dotaci z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost na úhradu výdajů souvisejících s realizací projektu Kombinované studijní obory vzdělávání učitelů na Fakultě přírodovědně-humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci, reg. č. CZ.1.07/2.2.00/18.0026.

[2] Platebními výměry ze dne 8. 7. 2013, čj. 856786/13/2600-04702-500687 a čj. 856788/13/2600-04702-500687, Finanční úřad pro Liberecký kraj (dále jen „správní orgán prvního stupně“) vyměřil podle § 139 a § 147 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, a podle § 44a odst. 4 písm. c) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně

některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), za porušení rozpočtové kázně odvod do Národního fondu ve výši 368 622 Kč a odvod do státního rozpočtu ve výši 65 051 Kč.

[3] V odůvodnění těchto platebních výměrů správní orgán prvního stupně uvedl, že žalobkyně při vydávání výzev k podání nabídky postupovala v rozporu s § 89 odst. 8 a § 92 odst. 5 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, čímž porušila podmínku stanovenou v bodě č. 7. části II Rozhodnutí o poskytnutí dotace.

[4] Ze zprávy o daňové kontrole plyne, že žalobkyně ve výzvách k podání nabídky na základě *Rámcové smlouvy na dodávku výpočetní techniky – skupina Počítače* a *Rámcové smlouvy na dodávku výpočetní techniky – skupina Tiskárny* ze dne 7. 1. 2010 požadovala komodity, které nebyly obsaženy ve specifikaci plnění těchto rámcových smluv, nebo požadovala parametry, případně ceny odlišné od rámcových smluv.

[5] V rámci *skupiny Počítače* vydala žalobkyně dne 3. 11. 2011 výzvu k podání nabídek na dodávku 6 ks notebooků 15“, 3 ks netbooků, 1 ks notebooku (cena 39 000 Kč), 3 ks notebooků 13“, 15 ks externích disků, 2 ks mobilních počítačů a 13 ks brašen. V této výzvě byly požadovány: a) položky, které nebyly obsaženy ve specifikaci a rozsahu plnění rámcové smlouvy stanovené v příloze č. 1 této smlouvy (notebook 13“ – rámcová smlouva obsahovala pouze notebook širokoúhlý 15,4“, externí disk, mobilní počítač, příslušenství). V případě 6 ks notebooků 15“ požadovala žalobkyně parametry, které se odlišovaly od těch stanovených v příloze č. 1 rámcové smlouvy (paměť minimálně 4GB 1333Mhz DDR3, pevný disk minimálně 500 GB, optická mechanika minimálně 8xDVD+/-RW Drive+ SW, rozhraní HDMI nebo Displayport, VGA, USB 3.0 a grafická karta samostatná s dostatečným výkonem pro HD videa a multimédia s minimálně 512 MB paměti oproti parametrům uvedeným v rámcové smlouvě: paměť 2GB 800 MHz DDR2, pevný disk minimálně 160 GB HDD, optická mechanika minimálně 16xDVD+/-RW, rozhraní SATA, OEM vypalovací SW a grafická karta integrovaná s minimálně sdílenou pamětí 256 MB). V případě 1 ks notebooku pak žalobkyně požadovala parametry a cenu, které se odlišovaly od těch stanovených v přílohách č. 1 a 2 rámcové smlouvy (paměť minimálně 8GB 1333Mhz DDR3, pevný disk minimálně 500 GB SATA 7200rpm, grafická karta s vlastní pamětí minimálně 512MB a cena bez DPH 32 500 Kč oproti parametrům uvedeným v rámcové smlouvě: paměť 2GB 800 MHz DDR2, pevný disk minimálně 160 GB HDD, grafická karta integrovaná s minimální sdílenou pamětí 256 MB a cena bez DPH 30 509 Kč, resp. 22 967 Kč pro dodavatele OAZA-NET spol. s r. o.).

[6] Ve *skupině Tiskárny* žalobkyně vyzvala k podání nabídek na 4 ks multifunkčních černobílých tiskáren pro formát A3 (tento parametr nebyl v rámcové smlouvě vůbec uveden) s rychlostí tisku minimálně 25 stran/min (dle rámcové smlouvy minimálně 15 stran/min) a provozním cyklem maximálně 80 000 stran/měsíc (v rámcové smlouvě uvedeno doporučené maximum minimálně 15 000 stran/měsíc). Žalobkyně ve skupině Tiskárny dále vyzvala k podání nabídek na 1 ks multifunkční barevné laserové tiskárny s minimálním rozlišením 1 200 x 600 DPI, a to bez další specifikace (dle rámcové smlouvy 2 400 x 600 DPI pro tisk a 600 x 600 DPI pro kopírování a skenování), za předpokládanou cenu 39 000 Kč.

[7] Žalovaný rozhodnutími ze dne 20. 1. 2014, čj. 1191/14/5000-24700-711175 a čj. 1193/14/5000-24700-711175, odvolání žalobkyně zamítl a napadené platební výměry potvrdil.

[8] Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozsudkem ze dne 30. 4. 2015, čj. 59 Af 18/2014-123, žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl s tím, že žalobkyně si měla

pokračování

být plně vědoma charakteru rámcových smluv a důsledků plynoucích z jejich uzavření, tedy že stanovené podmínky pro zadávání zakázek na základě rámcové smlouvy jsou závazné a nemohou být změněny (§ 89 odst. 8 a § 92 odst. 5 zákona o veřejných zakázkách). Krajský soud dále uvedl, že „[n]ení-li ze samotné rámcové smlouvy patrné, co může při vydávání výzev k podání nabídek představovat obdobný předmět plnění ve smyslu § 11 odst. 1 zákona o veřejných zakázkách, nelze se této možnosti účinně domáhat v rámci kontroly na porušení rozpočtové kázně“.

II.

Argumenty kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[9] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v kasační stížnosti proti tomuto rozsudku předně namítla, že krajský soud zcela pominul její argumentaci týkající se posouzení právního pojmu „obdobný předmět plnění“. Tuto argumentaci proto v kasační stížnosti zopakovala. Žalobkyně konstatovala, že vzhledem k její činnosti je nutně zapotřebí používání výkonné výpočetní techniky, přičemž vzhledem k markantnímu vývoji v této oblasti je cyklus výměny této techniky kratší než půl roku. Z dikce zákona č. 179/2010 Sb., jímž byl novelizován zákon o veřejných zakázkách, přitom jasně vyplývá, že rámcová smlouva slouží k pořizování opakujících se dodávek s obdobným předmětem plnění zadávaných po dobu účinnosti této smlouvy. Tato novela ulehčila zadavatelům situaci ohledně nákupu zboží s odlišnými, resp. obdobnými technickými parametry. Uzavření rámcové smlouvy samo o sobě nesměřovalo k výběru nejvhodnější nabídky, „ale toto zadávací řízení sloužilo zadavateli toliko k tomu, aby mohl uzavřít Rámcovou smlouvu s okruhem více uchazečů pro následné v budoucnu realizované zadávání jednotlivých VZ na základě tzv. minitendří.“ Nejednalo se tedy o zadávací řízení podle § 17 písm. k) a m) věty za středníkem zákona o veřejných zakázkách. Stěžovatelka konstatovala, že její postup umožnil hospodárné a efektivní vynakládání přidělených finančních prostředků na pořízení výpočetní techniky. Na základě rámcové smlouvy pořizovala techniku „obdobného charakteru, odpovídající účelu použití a současnému stavu technického vývoje. Tak tomu bylo i v kontrolovaném projektu, kdy před koncem roku 2011 byla pořizována technika odpovídající době a účelu, zatímco specifikace v rámcové smlouvě odpovídala stavu technického vývoje před koncem roku 2009.“ Pořízení výpočetní techniky odpovídající úrovni technického vývoje ke konci roku 2009 by bylo „nehospodárným, neefektivním a vzhledem k morální zastaralosti takové výpočetní techniky i neúčelným nákladem“. Stěžovatelka přitom každý nový nákup výpočetní techniky podrobila zkoumání, zda má stále ještě charakter obdobného zboží. S těmito tvrzeními se krajský soud nevypořádal.

[10] Stěžovatelka dále vyjádřila nesouhlas se závěrem krajského soudu, dle něhož by bylo souladné se zákonem neupravení konkrétní specifikace v rámcové smlouvě v rámci hlavního zadávacího řízení, ale až v textu jednotlivých výzev v následných zadávacích řízeních. Proti tomu stěžovatelka namítla, že v takovém případě by uchazeči nemohli ocenit své nabídky v zadávacím řízení na uzavření rámcové smlouvy a nebylo by tudíž ani možné nabídky porovnat. Krajský soud zároveň neprovedl výklad pojmu „obdobný předmět plnění“ a „[n]ení tedy stále postaveno najisto, zda je možné obdobný předmět plnění chápat tak, jak to chápe stěžovatel[ka] či je tímto předmětem jen předmět naprosto stejný, totožný (což prozatím vyplývá z tvrzení všech správních orgánů, včetně žalovaného) či zda je předmět obdobného plnění chápat tak, jak ho chápe soud v bodě 35 rozsudků“ (pozn.: tedy mimo jiné tak, že „obdobný předmět plnění“ měla vymezit samotná rámcová smlouva).

[11] Stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[12] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se plně ztotožňuje se závěry obsaženými v napadeném rozsudku krajského soudu. K tomu dále konstatoval, že „*institut rámcové smlouvy je při pořizování výpočetní techniky nevhodný právě proto, že v oblasti výpočetní techniky je vývoj velmi dynamický a je velmi těžké podřazovat počítačovou techniku s výrazně odlišnými parametry pod velmi širokou kategorii charakterizující obsah rámcové smlouvy „obdobné plnění“*. V případě stěžovatele bylo pouze na něm, zda k uzavření rámcových smluv přistoupí a jaké podmínky pro zadávání veřejných zakázek si do oné kategorie „obdobné plnění“ zahrne. Jestliže stěžovatel v rámcové smlouvě stanovil podmínky, které obsahovaly poměrně přesnou specifikaci výpočetní techniky, která byla financována z prostředků poskytnutých mu ze státního rozpočtu a z Evropského sociálního fondu, musel si být předem vědom toho, že takto stanovené podmínky jsou pro zadávání zakázek na základě rámcové smlouvy závazné a jako takové nemohou být následně změněny.“

III.

Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[13] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti a předpoklady věcné projednatelnosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, napadá rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatelka je řádně zastoupena (§ 105 s. ř. s.). Důvodnost kasační stížnosti poté posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom, že by napadené rozhodnutí či řízení jeho vydání předcházející trpělo vadami, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[14] Kasační stížnost je důvodná.

III.A K námítce nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku

[15] Ačkoli to stěžovatelka neuvedla výslovně, z obsahu její kasační stížnosti plyne, že namítá mimo jiné nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, neboť krajský soud se dle jejího názoru nevypořádal s její žalobní argumentací týkající se výkladu neurčitého právního pojmu „obdobný předmět plnění“.

[16] Ve své ustálené judikatuře mnohokrát Nejvyšší správní soud konstatoval, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvážil o skutečnostech pro věc podstatných, resp. jakým způsobem rozhodné skutečnosti posoudil (srov. např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že jakkoli se odůvodnění rozsudku krajského soudu v otázce výkladu pojmu „obdobný předmět plnění“ pohybuje ve smyslu uvedených kritérií na samé hraně přezkoumatelnosti, přesto je z něj patrné, že jako klíčovou krajský soud vyhodnotil skutečnost, že ze samotné rámcové smlouvy neplyne, co může při vydávání výzev k podání nabídek obdobný předmět plnění ve smyslu § 11 odst. 1 zákona o veřejných zakázkách představovat. Obdobný předmět plnění měl být tudíž dle názoru krajského soudu popsán v samotné rámcové smlouvě, přičemž změna specifikace popívaného zboží představovala nepřípustnou změnu podmínek rámcové smlouvy dle § 89 odst. 8 téhož zákona. Byť se Nejvyšší správní soud – jak bude uvedeno dále – s těmito závěry neztotožnil, za nepřezkoumatelné je nepovažuje. Otázku správnosti nelze totiž směřovat či zaměňovat s otázkou přezkoumatelnosti, to jest především určitosti a srozumitelnosti právních závěrů, k nimž krajský soud dospěl.

pokračování

III.B K námitkám týkajícím se nesprávného výkladu pojmu „obdobný předmět plnění“

[17] Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkami vztahujícími se k výkladu neurčitého právního pojmu „obdobný předmět plnění“.

[18] Předně Nejvyšší správní soud poznamenává, že na rámcové smlouvy uzavřené stěžovatelkou dne 7. 1. 2010 dopadá § 11 odst. 1 zákona o veřejných zakázkách ve znění do 14. 9. 2010, dle něhož *[r]ámcovou smlouvou se pro účely tohoto zákona rozumí písemná smlouva mezi zadavatelem a jedním či více uchazeči uzavřená na dobu určitou, která upravuje podmínky týkající se jednotlivých veřejných zakázek na dodávky, služby či stavební práce zadávaných po dobu platnosti rámcové smlouvy, zejména pokud jde o cenu a množství. Zákonem č. 179/2010 Sb. bylo citované ustanovení změněno tak, že slova „dodávky, služby či stavební práce“ byla nahrazena slovy „pořízení opakujících se dodávek, služeb či stavebních prací s obdobným předmětem plnění“.* Přestože zákonná úprava v rozhodném znění pojem „obdobný předmět plnění“, na nějž stěžovatelka poukazuje, neobsahovala, nelze přehlédnout, že uvedená novelizace představovala pouze zpřesnění, resp. zúžení stávající právní úpravy; to ostatně plyne i z důvodové zprávy k zákonu č. 179/2010 Sb., dle které *„[s]távající znění dostatečně nerymezovalo, za jakých podmínek je možné rámcovou smlouvu uzavřít“*, pročez je ponovu výslovně *„možné rámcovou smlouvu použít pouze tehdy, pokud předmětem jednotlivých veřejných zakázek zadávaných na základě rámcové smlouvy, jsou opakovaná plnění stejného druhu (předmětu)“*. Absence výslovného zakotvení pojmu „obdobný předmět plnění“ v dřívější (širší) právní úpravě proto nemá na posouzení nyní projednávané věci vliv, neboť tento pojem byl v dřívější právní úpravě beztak zahrnut implicitně.

[19] Stěžovatelka přitom správně poukázala na skutečnost, že smyslem uzavření rámcové smlouvy je stanovení obecných podmínek pro následná dílčí zadávací řízení, což plyne i z čl. 1 odst. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby (dále jen „směrnice 2004/18/ES“), dle něhož cílem rámcové smlouvy *„je stanovit podmínky, zejména s ohledem na ceny a případně na předpokládané množství, kterými se budou řídit zakázky zadávané během daného období“*.

[20] Podmínky, jež by rámcová smlouva měla upravovat, jsou pak v § 11 odst. 1 zákona o veřejných zakázkách (stejně jako v čl. 1 odst. 5 směrnice 2004/18/ES) stanoveny pouze demonstrativním výčtem; konkrétně zákon vyjmenovává pouze cenu a množství dodávaného plnění. Komentářová literatura k tomu uvádí, že *„[p]ředmětem rámcové smlouvy je úprava více či méně konkretizovaných podmínek týkajících se následného zadávání budoucích jednotlivých veřejných zakázek za dobu trvání rámcové smlouvy. Rámcové smlouvy jsou tedy dohody, u kterých nejsou všechny podmínky pevně stanovené a na základě kterých může být kontrakt uzavřen bez aplikace směrnice. Rámcová smlouva není veřejnou zakázkou podle zákona o veřejných zakázkách, jsou používány v případech opakovaných nákupů s volbou jistých ekonomických ukazatelů, které budou moci uspokojit potřeby zadavatele. Užitím rámcové smlouvy se má dosáhnout pružných nákupních technik, které umožňují veřejným zadavatelům profitovat z vývoje produktu a změn cen (např. software)“* (Jurčík, R. *Zákon o veřejných zakázkách. Komentář*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 105-106).

[21] Stanovení konkrétních podmínek ponechává právní úprava na stranách rámcové smlouvy; tyto podmínky pak tvoří základ pro následná zadávací řízení, což sice na jedné straně neznamená, že by nebylo možné se od podmínek stanovených rámcovou smlouvou v žádném případě odchýlit, na straně druhé však tyto změny nemohou být neomezené. Významný limit v této souvislosti stanoví § 89 odst. 8 zákona o veřejných zakázkách, dle něhož *[p]ři zadávání veřejných zakázek na základě rámcové smlouvy nejsou účastníci rámcové smlouvy oprávněni sjednat podstatné změny podmínek stanovených rámcovou smlouvou. Dle § 92 odst. 5 téhož zákona pak [p]ři zadávání*

zakázek na základě rámcové smlouvy nesmějí strany za žádných podmínek provádět podstatné změny v podmínkách stanovených v této rámcové smlouvě. V důsledku podstatných změn podmínek stanovených rámcovou smlouvou by totiž následná zadávací řízení byla vedena na smluvním základu, který nebyl podroben soutěžnímu řízení (srov. Jurčík, R. 2012, op. cit., s. 577). Z uvedeného ovšem *a contrario* plyne, že změny podmínek nepodstatného charakteru zákon o veřejných zakázkách připouští; novela č. 179/2010 Sb. pak v této souvislosti zavedla pouze výslovně omezení změn v předmětu plnění stanoveného v rámcové smlouvě, který – je-li v konkrétním zadávacím řízení změněn – musí být ve změněné podobě alespoň obdobný k předmětu původnímu.

[22] Obdobně k tomu čl. 32 směrnice 2004/18/ES uvádí, že *[p]ři zadávání zakázek založených na rámcové dohodě nesmějí strany za žádných okolností provádět podstatné změny v podmínkách stanovených v této rámcové dohodě, zejména v případě uvedeném v odstavci 3*, tedy za situace, kdy je rámcová smlouva uzavírána pouze s jedním dodavatelem. Důvodem tohoto odlišení je skutečnost, že v případě tzv. exkluzivních rámcových smluv by podstatná změna podmínek prakticky vždy znamenala vyloučení jakékoli soutěže o veřejnou zakázku, neboť neúspěšní uchazeči o uzavření rámcové smlouvy by na takovou změnu podmínek již neměli možnost reagovat a soutěže se zúčastnit. V takovýchto případech je tudíž nutno posuzovat podstatnost případných změn oproti podmínkám stanoveným v rámcové smlouvě přísněji než v případě tzv. soutěžní rámcové smlouvy uzavřené s více dodavateli (jak je tomu i v nyní projednávané věci), která umožňuje následné změny podmínek soutěži podrobit.

[23] Týká-li se přitom změna podmínek předmětu plnění, je mezním kritériem přípustnosti takové změny to, zda nový předmět plnění představuje ve vztahu k původnímu předmět plnění obdobný. Není-li tomu tak, jedná se o podstatnou změnu podmínek stanovených rámcovou smlouvou bez dalšího, neboť v takovém případě by se zadávací řízení týkalo předmětu, o němž rámcová smlouva ani typově nepojednává. V opačném případě je nutno dále zkoumat, zda je případná změna předmětu plnění takové povahy, že podstatným způsobem eliminuje soutěž uchazečů o získání veřejné zakázky, tj. zda lze rozumně předpokládat, že by při změněných podmínkách byla či s velkou pravděpodobností mohla být rámcová smlouva uzavřena s jinými dodavateli, a to – jak již shora uvedeno – přísněji v případech, kdy byla rámcová smlouva uzavřena pouze s jedním uchazečem.

[24] V nyní projednávané věci stěžovatelka uzavřela shora specifikované rámcové smlouvy soutěžního typu s pěti dodavateli a je tedy naopak nutno posuzovat podstatnost změn podmínek zadávacího řízení oproti rámcové smlouvě mírnějším způsobem.

[25] Stěžovatelka poptávala výpočetní techniku, jejíž parametry byly specifikovány v přílohách obou rámcových smluv, přičemž v následných výzvách k podání nabídky stěžovatelka požadovala techniku výkonnější. V obou případech se však stále jednalo o výpočetní techniku sloužící ke stejnému účelu; zda šlo o plnění, které lze označit ve vztahu k předmětu plnění uvedenému v rámcových smlouvách za obdobné, však krajský soud nezkoumal, ačkoli právě tuto otázku zkoumat měl.

[26] Nejvyšší správní soud se v této souvislosti neztotožnil s úvahou krajského soudu, dle níž stěžovatelka měla v rámcových smlouvách uvést, co lze považovat za obdobný předmět plnění uvedený v následných výzvách k podání nabídek. Nutit strany rámcové smlouvy k podrobnější specifikaci obdobného předmětu plnění přímo v rámcové smlouvě by totiž představovalo vyprázdňování tohoto do jisté míry neurčitého, ale zákonného pojmu, neboť při takovém výkladu by zákonem předpokládaná neurčitost byla v každém jednotlivém případě nahrazena v rámcové smlouvě přesně uvedeným plněním.

pokračování

[27] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani závěru krajského soudu, dle kterého, je-li předmět zakázky specifikován řadou technických detailů, je každá změna této specifikace učiněná ve výzvách k podání nabídek podstatnou změnou v podmínkách stanovených v rámcové smlouvě, neboť předmět budoucího smluvního závazku nelze s předmětem rámcové smlouvy ztotožnit. Nejvyšší správní soud naopak ve shodě se stěžovatelkou uvádí, že právě z tohoto důvodu zákon č. 179/2010 Sb. s pojmem „obdobný předmět plnění“ operuje; jde tedy o usnadnění situace zadavatelů poptávajících takové zboží, u něhož lze předpokládat, že se jeho konkrétní parametry budou v čase (typicky vlivem technologického vývoje) měnit. Příklad takového zboží představuje právě výpočetní technika či informační technika obecně, neboť je notorietou, že technologický pokrok je v tomto odvětví značný až překotný. Výklad zvolený krajským soudem by ovšem smysl a účel zákonného pojmu „obdobný předmět plnění“ prakticky negoval.

[28] Uvedené lze shrnout tak, že pojem „obdobný předmět plnění“ obsažený v aktuálním znění § 11 odst. 1 zákona o veřejných zakázkách a odvoditelný i ze zákonné úpravy předcházející novelizaci účinné od 15. 9. 2010 představuje krajní mez pro případnou změnu předmětu plnění v rámci konkrétního zadávacího řízení, jež navazuje na uzavřenou rámcovou smlouvu. Je-li změněný předmět plnění obdobný předmětu plnění původně v rámcové smlouvě uvedenému, je dále nutno zkoumat, zda změna předmětu plnění představuje podstatnou změnu v podmínkách stanovených v rámcové smlouvě vylučující v konkrétním zadávacím řízení soutěž dodavatelů. Pokud změněný předmět plnění není obdobný ve vztahu k předmětu plnění obdobnému nebo jeho změna vylučuje soutěž dodavatelů v rámci konkrétního zadávacího řízení, jde o zakázanou podstatnou změnu podmínek stanovených rámcovou smlouvou dle § 89 odst. 8 a § 92 odst. 5 zákona o veřejných zakázkách.

[29] Pro nyní projednávanou věc je tudíž, kromě prvotního posouzení obdobnosti předmětu plnění, klíčová odpověď na otázku, zda změny parametrů poptávané výpočetní techniky ve výzvách k podání nabídek oproti rámcovým smlouvám představovaly změny podstatné. Krajský soud se tedy zaměří na otázku, zda výzvy k podání nabídek adresované stěžovatelkou osloveným dodavatelům koncem roku 2011 nepředstavovaly v porovnání s rámcovými smlouvami z ledna 2010 excesivní změny, jež by vyžadovaly oslovení, popř. výběr jiných specializovaných dodavatelů výpočetní techniky nebo by naopak ze soutěže vylučovaly některého z dodavatelů, s nimiž byly rámcové smlouvy uzavřeny. Krajský soud přitom uváží, že za podstatnou změnu poptávané výpočetní techniky nelze považovat změny vyplývající z přirozeného technologického vývoje či změny odrážející postupný pokles cen výrobků stejné kvality. Krajský soud dále vezme v úvahu, že některé parametry výpočetní techniky stanovené v rámcových smlouvách, jejichž změna je stěžovatelce správními orgány i krajským soudem vytýkána (parametry týkající se kapacity a typu pevného disku či optické mechaniky, frekvence tisku a jeho rozlišení), byly formulovány jako minimální; v jejich případě tak o změně hovořit ani nelze, neboť rámcové smlouvy stanovily pouze jejich spodní hranici a poptávku – dle těchto parametrů – výkonnější techniky nikterak neznemožňovaly.

[30] V souvislosti s vytýkaným nedodržením maximální stanovené ceny (ze zprávy o daňové kontrole a následných platebních výměřů plyne, že stěžovatelce je vytýkáno nedodržení maximální ceny stanovené rámcovou smlouvou v případě jednoho notebooku a jedné laserové barevné tiskárny) Nejvyšší správní soud uvádí, že určitý mechanismus změny jednotkových cen obě rámcové smlouvy zakotvují, a to mimo jiné právě v souvislosti se změnou technických parametrů poptávané výpočetní techniky. Bod 4.2. rámcových smluv stanoví, že jednotkové ceny uvedené v příloze č. 2 těchto smluv jsou maximálně přípustné. Dle bodu 4.3. rámcových smluv pak jsou za maximálně přípustné považovány jednotkové ceny uvedené dodavatelem v nabídce

na uzavření konkrétní realizační smlouvy. Podle bodu 4.3.c) těchto smluv však výjimku tvoří případy, kdy k zvýšení ceny dojde „*v souvislosti se změnou technických parametrů vyplývajících z technického a technologického pokroku (vyšší užité vlastnosti, kvalita, rychlost provozu, atd.) odpovídajících době a místu plnění*“. Právě z posledně citovaného ustanovení rámcových smluv je zřejmý úmysl smluvních stran nejen ponechat určitý prostor pro zvýšení ceny za situace, kdy technologický pokrok změnu technických parametrů poptávané výpočetní techniky odůvodní, ale koneckonců i pro tyto změny samotné.

[31] Nejvyšší správní soud opakuje a uzavírá, že v rámci dalšího řízení bude nezbytné zkoumat, zda stěžovatelkou v konkrétních zadávacích řízeních poptávané zboží bylo zbožím obdobným ve vztahu k tomu, jež bylo v jí uzavřených v rámcových smlouvách specifikováno, eventuálně zda charakter těchto rámcových smluv umožňoval, aby následné změny podmínek byly podrobeny soutěži dodavatelů, tedy nedošlo-li k podstatné změně podmínek rámcovými smlouvami stanovených. Jedině bude-li alespoň jedna z těchto otázek zodpovězena negativně, bude moci krajský soud aprobovat závěr žalovaného, dle něhož se stěžovatelka svým postupem dopustila porušení rozpočtové kázně.

IV.

Závěr a náklady řízení

[32] Nejvyšší správní soud proto v záhlaví označené rozhodnutí krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. O věci Nejvyšší správní soud rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[33] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v rozhodnutí o věci samé (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. prosince 2015

Zdeněk Kühn
předseda senátu